

- PRIRUČNIK ZA UČENIKE -

Sadržaj

Šta će vam ovo uputstvo?	
Uputstvo za upotrebu za početnika – uvod	
Kako pristupiti web-sajtu kursa	4
Konačno "u kursu"	6
Levo-desno-napred-nazad	7
Teme	
Delovi ekrana	9
Delovi kursa	
Forumi	

Šta će vam ovo uputstvo?

Upravo ste obavešteni da je materijal za online nastavu "okačen" na web-sajt Tehničke škole Pirot <u>https://book.tsp.edu.rs/</u>

Sve je tamo. Sve što Vam je potrebno da biste uspešno savladali lekcije koje su pred vama. Svi materijali. Slike koje objašnjavaju najsloženije pojmove. Testovi kroz koje ćete proveriti koje delove gradiva niste najbolje shvatili. Forumi na kojima ćete moći da konsultujete svoje nastavnike i druge učenike u vezi predmeta. Spisak najčešće postavljanih pitanja, i naravno odgovora na ta pitanja. Naravno i mogućnost elektronske komunikacije sa profesorom koji sa Vama imaju jedan važan zajednički cilj – da savladate nastavni materijal, pa da svi odete na zasluženi raspust.

Postoji samo jedan problem. Bez obzira što ste upućeni u osnove korišćenja računara, možda čak i u više od "osnova", Moodle je sistem koji vidite prvi put u životu. I više od toga – ovo Vam je prvi sistem za elektronsko učenje sa kojim ste došli u dodir – niste previše upućeni u načine funkcionisanja ovakvih sistema.

Šta raditi?

Naravno – postali ste dovoljno iskusni tokom svog "računarskog života". Bar prelistajte uputstvo pre upotrebe. I naravno – držite ga pored sebe kasnije, tokom upotrebe.

Dakle:

Osnovni cilj uputstva – da Vam dâ osnovna uputstva o korišćenju okruženja Moodle. Nakon proučavanja ovog uputstva umećete da:

- ... se krećete kroz kurs,
- ... prepoznate ključne delove kursa: teme, blokove, aktivnosti, resurse ...
- ... komunicirate i sa predavačima i sa drugim studentima

Koristiće Vam – nastavite da listate!

Uputstvo za upotrebu za početnika – uvod

Neke stvari moramo pretpostaviti.

Za početak – pretpostavićemo da elektronski kurs *postoji*, da su ga Vaši predavači korišćenjem Moodle sistema postavili na web-sajt, te da ste Vi dobili dozvolu pristupa kursu.

"Dozvola pristupa", tehnički gledano, podrazumeva da ste dobili šifru za pristup, ili kako se to u okviru Moodle sistema naziva *enrollment key*.

Obzirom da je uputstvo "na papiru", preporučujemo Vam da paralelno sa čitanjem/listanjem uputstva, posmatrate događanja na ekranu računara pri korišćenju Moodle sistema. Bolje ćete upamtiti sve ono što bi trebalo da upamtite.

Sada bismo Vas zamolili da narednih nekoliko tema – odeljak o *osnovama* prijave i kretanja kroz kurs i lekcije – pratite *redom* i *pažljivo*.

Kako pristupiti web-sajtu kursa

Otvorite web-brauzer (Chrome, Mozzilu Firefox, Edge, Opera,...). Otkucajte web adresu : <u>https://book.tsp.edu.rs/</u>. Pristupite web-stranici.

Tehnika Biola Prot - moode x +	- 0
← → C iii booktsp.edurs	લ ★ 📕 🗐 🎯
Tehnička škola Ploty	
NUVYE Nema novih vesti za prikaz	Ш
	1/2 . The second
U toku je prikupljanje emali adresa učenika od strane razrednih starežina. Do petka će svim učenicima biti kreirani nakori i putem e-maika svakom učeniku dostavljeno koroničko ime i šifra za pristup ikao i neopi upustiva). Za viked testramo sistemi od ponedeljka nastavljamo online.	■ Prijava kortaničko ime
У соладу са дописом Министарства Просвете, online настава ће бити обавезна за све ученике и биће реализована по важећем распореду часова. Присуство ученика ће бити евидентирано.	Lozinka
На РТС Планети настава креће од сутра док ће настава на Moodle платформи Техничке школе Пирот почећи у понедељак 23.03.2020. од 8:00 сати по важећем распореду.	
О детаљима ученици и њихови родитељи ће бити обавештени од својих одељенских старешина.	Zapamti korisničko ime
Novosti	Prjava
(još nema tema za diskuslju na ovom forumu)	Kreiraj novi nalog Zaboravili ste lozinku?
Kursevi	t Najnovije vesti
* Opšteobrazovni	Skupi sve (Nije objavljeno jos nije jedno obavestenje.)
	Početna stranica
CP Vicies in ripeter roebjene	+) i Pretraga
💱 Musicka kultura	i Novosti Kursevi
🕃 Geografija	1
🕃 Likoma kultura 1 i 2	€ i Vesti sa portala www.tsp.edu.rs
to BIOLOGIA	• 1
© BIOLOGIJA	+ i
CP Engleski jecik 1. recred	• i Регионално такмичење ученичких компанија југоисточне
C Engleski jesik - drug rezred	e i
# 🔎 Type here to search 🛛 🖶 🖻 👘 🚔 🥑 🧑 🙈 🗛 🎽 🥶 💽 🚱 🖨 🦉 💴	🕜 ^ 📥 🖼 🎣 🕫 BNG 843 AM

Konkretan izgled web-stranice naravno zavisi od mnogo stvari – koristite li Chrome, Internet Explorer, Mozzilu, ili neki četvrti web-brauzer?

Prikazana osnovna web-stranica je dovoljno jednostavna i razumljiva da se po njoj možete snaći. U gornjem desnom uglu stranice možete zapaziti poruku "PRIJAVI SE" (tj. "Niste prijavljeni"). Kliknite u polje korisničko ime u delu "PRIJAVA" i upišite svoje "korisničko ime i lozinku" i kliknite na na plavo dugme "Prijava". Ako ste ispravno popunili oba polja prijavićete se na Moodle platformu Tehničke škole Pirot.

🛢 Prijava		
Korisničko ime		
Lozinka		
Zapamti korisničko ime		
	Prijava	

1. Zaboravili ste svoje korisničko ime i šifru

Dešava se. Srećom, prilikom kreiranja korisničkog imena i šifre, zapisana je i adresa elektronske pošte (e-mail). Na tu adresu će Vam biti ponovo poslato Vaše korisničko ime i šifra, tako da ćete moći da se podsetite.

Obratite se razrednom starešini i on će Vam dostaviti potrebne podatke!!!

Tu ste – kako "ući" u kurs?

Kada prvi put pristupite web-stranici dobićete spisak svih raspoloživih kurseva po smerovima, kako biste odabrali onaj koji Vas zanima. Kliknite na opciju koja vam treba i dobićete spisak predmeta u okviru smera za sve četiri godine.

Kursevi	Nema skorašnjih članaka	Kursevi	
> Opšteobrazovni > Stručni	Proširi sve Meni bloga Blog članci Dodaj novi članak	• Opšteobrazovni	🐨 Skupi sve
 Elektrotehničar informacionih tehnologija 	Pretroga	💱 Устав и права грађана	+) i
Tehničar mehatronike	A Navigacija A Početna stranica	💱 Muzicka kultura	+) i
+ Tehničar za kompjutersko upravljanje (CNC) mašina	Kontrolni panel Stranice sajta	🛟 Geografija	i
Maturski i zavrsni ispiti	 Moji kursevi Zaštita informacionih sistema 	😵 Likovna kultura 1 i 2	+) i
 Elektrotehničar za elektroniku na vozilima Mašinstvo 	 > Veb dizajn (T 2.p. > Elektronsko poslovanje (T 4.r. > Robotika 	To BIOLOGIJA	+) i
 Tehničar drumskog saobraćaja 	Maturski (T 2017 Veb dizajn 4r Kursevi	S BIOLOGIJA	+) i
› Vozač motornih vozila		Engleski jezik	*) i

Kursevi mogu biti organizovani i grupisani po kategorijama, kao što je slučaj na gornjoj slici. Kao što vidite, u kategoriji kurseva "Opšteobrazovni", na ovoj stranici ima 20 kurseva. Ako je prikazano dugme "Pogledaj još" kliknite na dugme kako bi mogli da vidite ostale kuseve. Pokazatelj da je prikazj kurseva na više strana su dugmad "1" i "2" (slika desno).

			Kursevi - Opšteobrazovni	///
		ANDOL		
🖓 Hemija	*) i	Регионално такмичење	Kategorije kurseva:	
O Istorija 1	+) i	југоисточне Србије	Opšteobrazovni	•
💱 İstorija 2	*) i	Окружно такмичење из	Search Courses Dale	
🖓 Matematika	*) i	МАТЕМАТИКЕ	< 1 2	
Provledaji još		КЊИЖЕВНА ОЛИМПИЈАДА	💱 Matematika za ČETVRTI razred ss	*) i
			O Matematika za DRUGI razred ss	*) i

Kada ste pronašli kurs koji Vas zanima, kliknite na naziv kursa. Ako ste na primer kliknuli na link pristupićete web-stranici jednog od kurseva koji je u elektronskoj formi. Npr. "Opšteobrazovni" "Matematika za PRVI razred ss".

Ako niste uspeli da otvorite kurs i pojavi Vam se ovaj ekran javite se razrednom starešini da interveniše da Vam se dozvoli pristup kursu. (Objasnite problem).

Opcije upisa
🌣 Matematika za ČETVRTI razred ss
Teacher: Dragana Jovanović Teacher: Slavoljub Manoilov Teacher: Ana Petrović Teacher: Vladimir Valčić
🝷 Samostalni upis (Student)
Pristupna lozinka kursa nije neophodna
Upiši me

 ukoliko ste već prijavljeni i uneli ste pristupnu šifru (ili pristupna šifra za dati kurs ne postoji), biće Vam dozvoljen pristup na web-stranicu kursa:

Konačno "u kursu"

U ovom odeljku ćemo prikazati okruženje kursa, web-stranice na kojoj se on nalazi i njenih osnovnih delova. Pojedini delovi će se detaljnije prikazati kasnije, a za sada je značajno napomenuti da neće *svaki* kurs imati *sve* delove koji će ovde biti prikazani.

Naziv kursa se prikazuje u krajnjem gornjem delu web-stranice:

U krajnjem desnom gornjem uglu, možete videti korisničko ime pod kojim ste pristupili kursu:

Ako kliknete na ime, imaćete mogućnost da vidite svoj "profil", stranicu sa osnovnim podacima o Vama, koje zatim možete dopuniti ili izmeniti.

Klik na link Logout koji se nalazi u zagradi će Vas odjaviti sa kursa.

Levo-desno-napred-nazad

Postoji više načina za kretanje kroz kurs.

- 1. "*Navigaciona traka*" ovo je meni koji se nalazi desno i pokazuje Vam Vaš trenutni položaj u okviru kursa. Klik na pojedine delove ove trake može vas direktno prebaciti na pojedine delove kursa. Na primer:
 - 📥 Navigacija 🍘 Početna stranica 🚯 Kontrolni panel Stranice saita Moji kursevi
 Matematika za ČETVRTI razred ss Učesnici Bedževi
 Kompetenciji I Ocene > Opšta sekcija > Opšta sekcija
 > Realne funkcije realne promenljive
 > Funkcije, granična vrednost funkcije
 © Granična vrednost Granična vrednost funkcije Izvod funkcije Ispitivanje toka i crtanje grafika funkcije Integrali > Diferencijalne jednačine
 > Kombinatorika
- Na osnovu gornjeg reda, možete zaključiti da se nalazite u kursu pod nazivom "Matematika za ČETVRTI razred ss".
- Koristite opcije u panelu "Navigacija" da bi ste se prebacivali sa sadržaja na sadržaj i kursa na kurs.

Prikazana navigaciona traka je naravno samo jedan mogući primer njegovog izgleda. Tokom rada sa Moodle sistemom, pratite izgled trake za navigaciju i moći ćete da zapazite kako promena njenog izgleda verno odslikava Vaš trenutni položaj u okviru kursa.

 Tekstualni linkovi – ovo je najčešći način za definisanje skokova na aktivnosti u okviru kursa. Sem toga, tekstualni linkovi se koriste i za obavljanje drugih funkcija – uključenje ili isključenje nekih opcija, prikaz nekih informacija i slično.

Realne funkcije realne promenljive
Realne funkcije realne promenljive
le Realne funkcije realne promenljive
8 Realne funkcije realne promenljive

Na primer, u gornjem slučaju, vidi se 3 tekstualna linka, klik na svaki od njih će nas odvesti do neke od aktivnosti – fajlova koji čine materijale potrebne za kurs (plava ikona) i foruma (ljubičasta ikona).

3. Navigacija pomoću brauzera

Kao i svaka druga web-stranica i Moodle sistem Vam omogućava da se po stranicama koje ste pogledali krećete napred/nazad korišćenjem dugmadi za navigaciju koji pripadaju upravljačkom sistemu Vašeg brauzera.

Moodle ovakav način kretanja kroz kurs *nikako ne preporučuje*. Kretanje korišćenjem navigacije koju Vam pruža Moodle garantuje da će sistem zapamtiti sve što ste radili, voditi evidenciju o Vašim postignim rezultatima na testovima, o stranicama koje ste pogledali i onima koje tek treba da pogledate i slično. Sa druge strane, navigacije korišćenjem brauzera ne garantuje ništa od pomenutog.

Teme

Teme najčešće zauzimaju središnji deo ekrana web-stranice svakog kursa. Vaš predavač će svoja predavanja podeliti po temama, u njih smestiti željene aktivnosti koje predstavljaju on- line elemente kursa. Pojedine teme će – zavisno od toga kako je predavač definisao – biti označene ili brojem, ili datumom od kada je tema raspoloživa.

Na ponovljenoj slici web-stranice koja predstavlja osnovnu stranicu kursa za predmet "Matematika za ČETVRTI razred ss", možete videti da se u datom momentu kurs sastoji od 8 tema koje u sebi imaju od jednog do četiri linka ka materijalima potrebnim za savladavanje kursa.

Ukoliko smatrate da je ovakav ekran pretrpan kliknite na zaokružene strelice kako bi ste podesili prikaz preko celog ekrana.

Delovi ekrana

Delove ekrana u terminologiji Moodle sistema nazivamo *blokovi*. Blokovi su raspoređeni levo i desno oko centralnog dela ekrana sa temama. Prilagođeni su konkretnom kursu, a mi ćemo ovde prikazati neke od mogućih izgleda svih blokova. Sigurno je da neće *svaki* kurs sadržati *sve* ovde prikazane delove ekrana, ali neće Vam škoditi da ih sve upoznate.

Blok " <i>Ljudi</i> "		000 8		
	🏘 Home 🛛 Kontrolni panel 🛗 Događaji 🚔 Moji kursevi 🛔 Ovaj kurs			
	Moji kursevi , Matematika za ČETVRTI razred ss , Učesnici			
A Ovaj kurs	Učesnici Nijedan filter nije primenjen Pretražite ključnu reč ili izaberite filter Broj učesnika: 9 Ime <u>sve</u> a b c č č D Dž D E F G H I J K L U M N I	NJ O P Q R S Š T	U V W X Y Z Ž	
rs 📜 Sections	Prezime Sve A B C C C D Dž D E F G H I J K L U M	Uloge	Grupe	Poslednji pristup kursu
OceneForumi	Ana Petrović	Teacher	Nema grupa	18 sat/a/i 58 min
 Pričaonice Resursi Rea 	Dragana Kirov	Student	Nema grupa	9 min 1 sek
	filip djuric	Student	Nema grupa	18 sat/a/i 27 min

Ovaj blok predstavlja link do spiska svih učesnika kursa. Taj spisak Vam pruža mogućnost da pogledate "profil" svakog od učesnika, saznate njegovu elektronsku adresu, ukoliko treba da mu pišete, ili ustanovite sa kime ste se to juče "raspričali" na nekom od foruma.

Blok "On-line korisnici"

Ovaj deo ekrana Vam prikazuje *ko* je od učesnika kursa trenutno (ili je nedavno bio) on-line, odnosno sa kime možete trenutno stupiti u *chat* kontakt.

Blok "Forumi"

	Opšti forumi							
🖧 Ovaj kurs	Forum	Opis		Diskusije	Pretpla	ćeni	Način	obaveštavanja putem e-poruka 📀
	Obaveštenja	Opšte novosti i obavešter	ja	0	Da		Po	drazumevano (Bez rezimea) 🖋
i Sections	Forumi za uč	ćenje						
🔮 Ljudi		T			Onin	Diskusia	Destria (sea)	Način obaveštavanja putem e-poruka 💡
I Ocene	Realne funkci	je realne promenljive	Realne funkcije realne promenljive		opis	0	Ma	Podrazumevano (Bez rezimea) 🎤
🐵 Forumi								
Pričaonice	Funkcije, gran	ična vrednost funkcije	Granična vrednost funkcije			0	Ne	Podrazumevano (Bez rezimea) 🌶
Resursi	12V	od funkcije	Izvod funkcije			0	Ne	Podrazumevano (Bez rezimea) 🖋

Kao što i sam naziv kaže, ovaj deo ekrana Vam omogućava da imate uvid o kreiranim forumima na zadatu temu u okviru kursa koji pohađate.

Home	Kontrolni panel	🛗 Događaji	e Moji kursevi
🛌 y Kur	rsevi > Pretraga		

Kao što i sam naziv kaže, ovaj deo ekrana Vam omogućava da pretražujete sve unete tekstove u okviru kursa koji pohađate, te da u njima pronađete tekstualni sadržaj koji ste uneli.

Blok "Moji kursevi"

🆀 Home 🛛 🖓 Kontrolni panel 🛗 Događaji	💼 Moji kursevi 🔒 Ov	aj kurs	A Navigacija
🛞 Obaveštenja	Mat_IV_raz ZIS		Kontrolni panel Stranice sajta Michael Internet
Realne funkcije realne pro	VEBDIZ ELPOSL		Moji kursevi Matematika za ČETVRTI razred ss Zaštita informacionih sistema Mohdiralio III a p
Realne funkcije realne promenljive	RO MIT2017		 Veb draji (1 2.). Elektronsko poslovanje IT 4.r. Robotika
Realne funkcije realne promenljive	VEBELVOZ		Maturski IT 2017 Veb dizajn 4r Kursevi
Realne funkcije realne promenlijve			

U slučaju kada web-sajt sadrži mnogo kurseva, a pogotovo kada ste i Vi sami prijavljeni za učešće na više njih, ovaj blok je od pomoći, obzirom da Vam omogućava jednostavniji pristup kursevima koji Vas zanimaju.

Naravno, ispod spiska kurseva na koje ste Vi prijavljeni, nalazi se i link do spiska *svih* postojećih kurseva.

Delovi kursa

Jasno je šta Vam naslov ovog poglavlja kaže – kurs u sistemu elektronskog učenja Moodle može imati *razne* vrste resursa koje Vam pomažu u učenju. Ovi resursi mogu biti najrazličitijih oblika – tekstualni, slike, video i audio klipovi, web-stranice, ili dokumenti kreirani u formatima nekih od najčešće korišćenih programa za obradu i prikaz teksta: Microsoft Office, Acrobat Reader ... Linkovi do resursa su praktično već ranije opisani u ovom priručniku – pri opisu tekstualnih linkova. Pojedinim resursima dakle pristupate klikom na *tekstualni link* koji se nalazi desno od ikone koja predstavlja resurs. Na slici se moževideti spisk aktivnosti koje postoje u okviru kursa

A Ovai kurs	📩 Ovaj kurs	25. P. J. 185	🔓 Ovaj kurs	and the second
rs i≡ Sections i Ljudi E Ccene Cocene Forumi Pričaonice Resursi čea	 Sections Ljudi Ocene Forumi Pričaonice Resursi 	 Opšta sekcija Realne funkcije realne promenljive Funkcije, granična vrednost funkcije Izvod funkcije Ispitivanje toka i crtanje grafika funkcije Integrali Diferencijalne jednačine Kombinatorika Verovatnoća 	g j≡ Sections i Ljudi III Ocene ⊙ Forumi ⊙ Pričaonice ⊛ Resursi	ealne funkcije realne promenljive Granična vrednost funkcije

Sem toga, ikona resursa može imati i izgled *tipa* fajla, pod uslovom da je to neki od poznatih i često korišćenih tipova. Recimo, na gornjoj slici se mogu videti dva često korišćena tipa fajla: Adobe Acrobat pfd fajl i plavu ikonicu kao oznaku za folder u okviru koga se nalaze dodatni fajlovi, što se da prepoznati po izgledu ikone.

Gore prikazana slika sa prikazom svih vrsta aktivnosti, zanimljiva je iz još jednog razloga. U klasičnom slučaju, kurs kome pristupate će se sastojati od mnoštva različitih aktivnosti. Prvo jedan forum, zatim nekoliko linkova do web-stranica, zatim lekcija koja će Vas provesti kroz najvažnije pojmove, pa onda recimo jedan kviz, rečnik, na kraju linkovi do nekoliko fajlova koje možete snimiti na svoj računar, odštampati ih i pripremati se sa papira.

Moodle sistem pamti rezultate rada studenata koji pohađaju kurs, po svakoj od kategorija koje su Vaši predavači kreirali. U konkretnom primeru na slici možete videti da je ocenjivanje vršeno u kategorijama *teorija* i *praksa*, koje Moodle pamti i u bodovima i procentualno. Moguće je sortiranje tabele osvojenih rezultata po više kriterijuma, te snimanje rezultata na lokalni medijum u tekstualnom formatu ili u formatu programa Microsoft Excel.

Forumi

Značajan deo kvaliteta sistema Moodle obezbeđuje i postojanje kategorije *foruma*. Forumi omogućavaju komunikaciju između studenata, ali i između studenata i predavača. Forum se može započeti na neku od tema za koju postoji interesovanje, a izgled foruma je kao na sledećoj slici:

Kursi Matematika za ČETVRTI ra: × m ZIS: Kako prebaciti domaći zadal. × + → C		- 0 Q x 12 2 0
🕲 Zaštita informac		Constant (or th) + Michael Mijakovic prof.
🏶 Home 🖓 Kontrolni panel 🛗 Događaji 🚔 Moji kursevi 👫 Ovaj kurs		Pretraži forume 🔳 Sakrij blokove ,
🖕 , Moji kursevi ; Zaštita informacionih sistema ; Opšta sekcija ; Pitanja i	ugestije y Kako prebaciti domaći zadatak na Moodle	• / ~
Pitanja i sugestije Kako prebaciti domaći zadatak na Moodle	Ministrikken O Podelavanja •	Onlajn korisnici I onlajn korisnici Micirae Mjaliovic prof. Navigacija
Prikez odgovore u ugrežđenoj formi s Premesi ovu diskuslju u s Prikez odgovore u ugrežđenoj formi s Premesi ovu diskuslju u s	Prenett	Početna stranka Kontrolu panel Stranice sajta Moji kurseti Moji kurseti Matematika za ČETVRTi razred ss
Proba	Sain Ink Ured Obriš Odgovori	 ✓ Zaštita informacionih sistema > Učesnoji ♥ Bedbevi Ø Kompetencije ■ Greene > Opšta sekola
PREVIOUS ACTIVITY Obaveštenja	NEXT АСТИЧТУ ИСТОРИЈАТ И ЗНАЧИЈ КРИПТОЛОГИЈЕ	Obaveštenja Obaveštenja i sugestilje Kako prebaciti domaći zadatak na Moodle 1. Oculoar kommonornije
Q Tung keys to caurch 🖽 [9]		2. Контроал приступа 2. Контроал приступа 4. Сигурност оперативних система 3. Сигурност рануросси мувска 5. Детехција и превензија напада 1. Везба 1 - Иррада речника основних критотолских пој 1. Везба 3 - Упрознаване са радини основних принира пр 3. Везба 3 - Упрознаване са радини основних прогирама 3. Везба 3 - Проинеан изсаниских критоторафоном мезанизама 3. Везба 3 - Проинеан изсаниских критоторафисе филтеррафије

Kao što možete primetiti, svako *prvo* obaveštenje, pitanje kojim je forum započet, postavljeno je krajnje levo na ekranu, dok su dalji komentari, pitanja ili odgovori uvučeni u odnosu na komentar sa kojim su povezani, da bi se videlo sa kojom temom su u vezi.

PREPORUKA !

Domaće zadatke, seminarske radove, prezentacije, crteže u formi nekog fajla (Word, Excel, PowerPoint, ACAD, Solid fajlovi, PDF,...) slati na E-MAIL nastavnika.

LITERATURA

- Kako koristiti MOODLE – priručnik za studente (Zoran Budimac, Zoran Putnik, Mirjana Ivanović, Ivan Pribela) - Novi Sad, februar 2007.god.